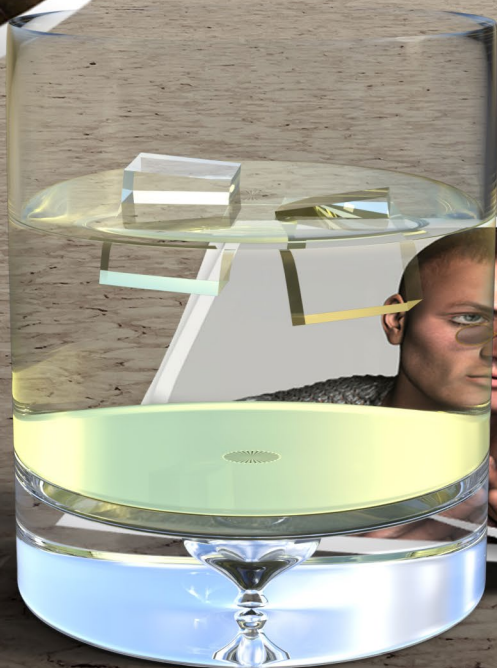

JANA MATERNOVÁ

Láska

na dně sklenky

Skleněný můstek s.r.o.

Vítězná 37/58, Karlovy Vary

PSČ 360 09 IČO: 29123062 DIČ: CZ29123062

*Tištěná podoba této knihy vyšla v roce 2016 u nakladatelství „Krigl“
pod názvem „Taškařice“.*

Jana Maternová © 2017

Skleněný můstek s.r.o. © 2017

ISBN 978-80-7534-158-7

OBSAH

Robert, 42 let, řadový pracovník oddělení řízení jakosti a kvality

Tamara, 28 let, inženýrka ekonomie bez praxe

Robert, 44 let, vedoucí pracovník oddělení řízení jakosti a kvality

Tamara, 30 let, inženýrka ekonomie s počáteční praxí v managementu velké banky

Robert, 46 let, vedoucí oddělení řízení jakosti a kvality, člen představenstva automobilového koncernu s celosvětovou působností

Tamara, 32 let, členka managementu velké banky s narůstající praxí, autoritou, zodpovědností a s mnohaprocentními podíly na zisku

Robert, 48 let, obávaný vedoucí pracovník oddělení řízení jakosti a kvality s minimální autoritou, člen představenstva s vyslovenou nedůvěrou

Tamara, 34 let, uznávaná členka managementu stále tytéž banky s upevněnou pozicí a značnou zodpovědností pravidelně kompenzovanou více než odpovídajícím finančním ohodnocením, v osobních vztazích neuspokojená, tápající, po přestálých zraněních nejistá avšak plná tužeb a váhavých přání

Robert, 50 let, osoba samostatně výdělečně činná v oboru uměleckých řemesel

Tamara, 36 let, pomocná síla na ovčí farmě, svobodná, ve stálé péči psychoterapeuta se silnými sklony k závislostem

Tamara a Robert

„Věnováno všem, kdož žijí podobné příběhy.“

Robert, 42 let, řadový pracovník oddělení řízení jakosti a kvality

Tělo muže stočené na levém boku ve zcela uprázdněné manželské posteli sebou téměř nezatelně šubne. První signál mobilního telefonu upozorňující na začátek dalšího všedního dne dozněl bez zásahu lidského faktoru. Toho faktoru, který si jej předchozího večera sám aktivoval. Dodrží teď předepsanou pauzu a za pět minut to zkusí znovu. A bude to zkoušet tak dlouho, dokud si jeho vtíravý tón neprorazí cestu ušním labyrintem do snového centra jeho věrného přítele. Kdyby ta chytrá věc přidala ke všem svým obdivuhodným dovednostem ještě schopnost vyjadřování vlastních emocí, určitě by svého majitele vynášela do nebes. Vždyť mu od časného rána do posledního zívnutí nesejde z očí! Když přece jen z očí, pak určitě ne z dosahu. Až se její svěřenec doopravdy probere a vypne buzení, odnese si ji s sebou do kuchyně. Tam ji položí na kuchyňskou linku právě tak daleko, aby mezi naplněním rychlovarné konvice, odměřováním kávy do šálku a odpočítávání lžiček sypkého cukru mohl zkontrolovat obsah nočních zpráv, jejichž příchod zaspal. Potom bude usrkávat horkou tekutinu. Neodsune židli od kuchyňského stolu, aby si ji vychutnal a bolestivě si přitom pokapal stále ještě holá stehna.

Robert, pán tohoto aparátu mívá neklidná rána. Při prvním rituálu dne, kterému se většina pracujících věnuje s mnohem větší pečlivostí, raději postojí. Cítí v sobě nervozitu. Má před sebou mnoho hodin, které musí strávit na místě, kde se spolupodílí na tvorbě všeobecného blahobytu. Nejrady by to už měl pro dnešek za sebou. Jako včera. Jako především. Dočká se. Ví to. Nemůže pro to udělat nic lepšího, než že se co nejrychleji dopraví na místo svých nepostradatelných činů. Získá tak pocit, že vysvobození se každým dalším úkonem blíží. Každý další přijatý či navolený hovor a každá další přečtená či odeslaná mailová zpráva ho posune v tom bahně nevyřízených reklamací a nedořešených problémů blíž ke břehu. A jeho dobrý přítel telefon bude stále při něm. On na něho bude chvílemi spoléhat. Bude na něho naléhat. Bude ho určitě i proklínat a bude mu lát, až mu jeho

zvonění opakovaně nedovolí vyřídit započatou záležitost. Budou však přesto stále spolu. Robert a jeho mobilní telefon.

O pět minut déle se nevelkým multifunkčním pokojem rozezní stejná melodie podruhé. Dosud je to ještě ložnice, ve které se přítel stará o přítele. S odpoledním návratem zmizí rozestlané lůžkoviny a z postele se stane divan. To aby se více než čtyřicetiletý muž mohl udržovat ve stále slušné kondici. Posune proto rotoped z rohu místnosti do vzdálenějšího středu naproti velkoplošné obrazovce nejnovějšího modelu televizního přijímače. Pokoj se na hodinku stane posilovnou a biografem zároveň. Někdy si cvičenec přidá i pár posilovacích cviků na mučidle, které si nedávno pořídil. K večeru se pokoj vyvětrá. To aby pánovi chutnalo. Stále ještě při sledování nekonečných, nesmírně zajímavých satelitních programů. Nakonec se jídelna po zkonsumované večeři promění v pracovnu. To když se večer obejde bez přítomnosti některé z hodně dobrých kamarádek. Jindy se stane společenskou místností, pokud se kamarádky dostaví v hojnějším počtu než je pouhá číslovka jedna. V jednom jediném, rozhodně ne zřídkačím případě může dojít k opětovné přeměně divanu na lůžko. Tentokrát milostné.

V tuto chvíli je v něm však Robert sám. Stále ještě po hrudník přikrytý lehkou dekou, i když už v poněkud osobitě rozvalené poloze. To aby dosáhl na přítele, který ho opět nenechal ve štychu. Jeho druhý zvukový pokus byl úspěšný. Odměnil ho za to dočasným vyřazením z provozu. To je však jediné, kromě onoho doširoka směřujícího pohybu, čeho je prozatím schopen. Spánek ho nikterak neosvěžil. Nedodal novou zásobu sil a elánu. Nezbavil ho chmur. Spíše mu jenom pomačkal obličej. Jeho nechal pomačkat drolicí se prostěradlo. Je to jeden ze dvou kusů, kterými ho kdysi na jeho studentskou cestu vybavila maminka. On sám ani netuší, kde se takové zbytečné nezbytnosti dají pořídít. Zato tuší, proč se cítí „pod psa“. Zcela subjektivně by toto zaběhnuté rčení poopravil na nějaké mnohem odpornější zvíře. Každý jiný živočich se totiž v tuto chvíli prvního ranního rozbřesku musí cítit stokrát líp než osamělý nahý muž v rozvalené posteli, který se s předešlým dnem tesklivě loučil kořalkou.

Nejprve se na ni jenom díval. Nechtěl. Zoufale do toho nechtěl spadnout znovu. Stalo se mu už vícekrát, že samotu a bídný život

utápěl ve skleničce whisky. Jedině whisky. Je totiž vybíravý a má se rád. Neváhá investovat do kvality. Možná první příznak nemoci z jeho respekt budícího povolání. Je přece zodpovědný za kvalitu několika zásadních dílů pro bezchybný chod všech vozů, které vyjíždějí z linek firmy, jež ho již před patnácti lety vzala pod svá ochranná křídla. Za tu dobu se už přece musel naučit rozpoznávat dobré od špatného. Vybírá si tedy pouze lahve věhlasných značek. I on totiž věří, že svou poctivou pracovitostí přispívá k věhlasu automobilové značky, kterou nosí na svém pracovním mundúru.

Ta kráska za balík peněz ještě stále stojí na nočním stolku. Neodkrácela, jako to dělávají krásky, které ho nestojí nic kromě jedné dávky jeho mužského elixíru. O ten se starat nemusí. Jeho pravidelně čerpané zásoby se nějakým zázrakem obnovují samy. To krásce ze skla dojdou zásoby jejího elixíru zaručeně a nevratně. Potom je třeba obětovat pár bankovek. Dalo by se to považovat za občasnou, přiměřenou oběť na oltář radosti ze života. Jenomže to by se časové intervaly mezi jednotlivými úlitbami nesměly smršťovat jak luxusní svetr vypraný v příliš horké vodě. Robert ví, že se něco děje. Že zvony, jejichž údělem je zvonit na poplach, se začínají houpat. Jejich srdce ještě nedosáhne k prvnímu úderu, ale zkušenosti už Robertovi napovídají:

„Kamaráde, uber! Začal jsi znovu. Jen si to přiznej, že zase chlastáš! Když nemáš ženskou, laskáš tělo ze skla. Copak už jsi zapomněl? Hrozili ti tenkrát vyhazovem a nemysleli to vůbec z legrace. Zadrž, chlapče! Jinak si zaděláš na pořádný průšvih. Jak chceš fungovat, makat, jednat a vyjednávat, když ti potáhne z držky a oči se ti budou rozcházet jak mužskej a ženskej pohled na svět? Vykašli se na to, brácho! Nestojí ti to za to. Takovýhle prachy ti jinde dávat nebudou. Nebud' vůl, ty vole!“

Slyší ty hlasy. Hodně zřetelně je slyší. Jenomže to by se nesměl cítit tak bídně, jak se po většinu času jeho bdělosti cítí. V práci je to jenom o stresu a nervech. O každodenních přesčasech, které nikdy nikdo nikam nevypíše. Ještě se nestalo, aby se mu za ně dostalo náležitého zadostiučinění. Věčně se jenom něco nestíhá... už to tady mělo dávno být, nebo naopak už to tu být nemělo... tamhleto hoří, tohle v žádném případě nepočká... „Poradte si, jak umíte! Ale zítra ráno to

chci mít na stole.“ Slyší často od svého šéfa, kterému se nedá odporovat. Když se k večeru přece jenom prosmýkne odchozím turniketem, nečeká ho žádná teplá večere ani měkká ženská náruč. Udělalo by mu to dobře. Bývalo tomu tak, ale nějaký ten týden už je zase sám. Majka je i s jejími dvěma dětmi nadobro pryč.

„Do háje, už fakt musím. Do háje!“ uleví si ještě jednou ve svých myšlenkách. Div, že je nevysloví. Odhodí potem zvlhlou deku. Ještě chvíli leží jen tak, jak přišel na svět. Robert nenosí pyžama. Škrťí ho. Nesnáší gumičky v pase. Kromě toho se ve spánku opravdu dost potí. Kvůli nezbytné ranní sprše by se pak musel okrást ještě o pár minut snění. A potom... Tento prostý stav mu pomáhá překonat časté tísně z osamění. Kdykoliv v noci, byť jen na vteřinku, procitne, cítí se jako muž, který by mohl být nepřetržitě k dispozici. Tuhle schopnost by nevyměnil za žádnou jinou. I když zrovna není komu sloužit, ta možnost je tu s ním pořád. Robert nepřemýšlí v celých větách. To jenom vzniklá situace ho navádí, aby svůj klenot mužství poškádlil.

Dotýká se jej zkušenou rukou muže, kterému se nikdy nepodařilo najít svůj ženský protipól. Schází mu tak jistota pro včasné uspokojování jeho mírně nadstandardních sexuálních potřeb. Často si pomáhá sám. Aby mu nebylo úzko. Aby se zbavil nervozity. Aby dodal medicíny svému sebevědomí, které v práci příliš často chytá nějakou zákeřnou virovou nákazu. Aby ho nelákaly firmičky červených barviček s rafinovaně oděnými dámami ve svých výlohách. Aby nepokoušel volat na čísla, která už měl dávno vymazat. Aby nenechával cinknout kostku o dno koňakové skleničky a neobčerstvoval ji několikerou vydatnou zálivkou lahodného moku. Robert tak stále častěji tahá za svůj božský dar jako za záchrannou brzdu. Někdy si dopřeje chvíli ještě o něco šťavnatější. Jeho filmotéka čítá nemálo velmi kvalitních pornodisků. V univerzálním pokoji Roberta pak není o vášeň nouze.

Robert na to myslí i teď. Samozřejmě, že si uvědomuje prohlubující se časový skluz a další nutný sled již plně zautomatizovaných činností. Přesto se několikrát láskyplně pohladí. Potřebuje povzbudit. Zbytkový alkohol mu stále ještě zvyšuje hustotu krve. Neproudí, jak by měla. Dotažení započatého aktu do jeho vítězného konce by ji dokázalo popohnat. Ale ne. Robert to neudělá. Bojí se, že by se tak po-

malu proměňoval v živočicha nižšího druhu, jehož pudy jsou řídicím panelem jeho bytí. Ne! Musí si zachovat úctu k sobě samému. Něco tak citlivého, jako je vypuštění gejzíru života, si zaslouží důstojnější chvíli a dostatek času. Co kdyby se dnes k večeru pokusil požádat o spolupráci nějakou z jemných ženských bytostí?

Už dlouho si neužil vzájemné dotýkání. Musí to být více než měsíc, co se Majka znenadání rozhodla pro odchod. Pod záminkou jeho utajovaných milostných kontaktů sbalila své dva synky i sebe přesně do tolika zavazadel, aby je unesla, a odešla směrem k autobusové zastávce. Robertova poslední partnerka nevlastnila řidičské oprávnění. Její životní postoj jasně vyjadřoval, že něco takového by jen zbytečně přispívalo do již tak dosti značného chaosu v jejích dokladech. Dokázala si pokaždé poradit. Na veřejnou dopravu bývalo docela slušné spolehnout. Občas jí bylo nabídnuto místo přisedícího v nějakém superrychlém voze laskavých kolegů. Využívala jejich nabídek hojně a ráda. Robert však kvůli jejím flirtíkům neodcházel. Neviděl v nich žádné nebezpečí. Nakonec stejně vystoupila před panelovým domem, v jehož čtvrtém patře na ni čekal on s kompletní výbavou pro intimní večery.

Majka to měla jinak. Jeho zřídka virtuální kontakty s „kamarádkami“ z dřívějšíka ji znejistovaly mnohem více než Roberta její bezprostřední blízkost hodným řidičům. Žili spolu téměř tři roky. Od Majčina svébytného rozhodnutí se neviděli ani neslyšeli. Přestože první večer, noc a den se bez své téměř rodiny Robert propadal pod zem, po několika týdnech si vlastně vůbec nechybí. Robert se jako čiperný krtek prohrabal zpátky na světlo nezvykle rychle. Osvícen náhlým ostrým paprskem spatřil najednou všechny výhody, které mu vyprázdňené šatní skříňe a úbytek zubních kartáčků na zrcadle nabízely. I teď si uvědomuje ten klid tichého rána. Žádný ženský hlas neburcuje ospalé školáky ke včasnému vstávání, na holém linoleu nepleskají bosé nohy jeho nevlastních synů, nikdo se nehádá o jediný čistý hrnek na kakao a po zemi se neválejí rozsypané cornflakesy. Pravda, cítí trochu toho zvýšeného napětí v choulostivých partiích, které nemá kam vypustit. Proč by si ale po měsíčním půstu nemohl dopřát nějaké to podvečerní rozptýlení s hlavním večerním dějstvím a slastnou noční dohrou?

Možná by si Markytku ještě dala říct. Byla to přece právě ona, kdo přijímal jeho nežádoucí zprávy, které rozvířily dosud docela po-
klidné vody partnerského soužití s matkou Majkou. To jí několikrát
psal o nudných víkendech s rozmazlenými fagany, kterým se podří-
zovalo od poledního menu, přes vzdělávací odpolední program až po
večerní uspávací rituály Robertovo bytí a nebytí. Tedy spíše to nebytí.
Robert měl mnohdy hodně silný pocit vlastní neviditelnosti. Své kon-
krétní podoby nabýval až po večerce nezletilých. Teprve poté si Majka
většinou všimla, že žije v bytě muže, který není jen pouhým pronají-
matelem nýbrž také spolubydlícím. Cítil silnou potřebu si postěžovat
a Markytku e-mailová adresa byla stále mezi aktuálními. Ve skuteč-
nosti to byla Markéta, ale jemu se zalíbilo říkat jí „Markytku“. Mlhavě
si vzpomínal na jednu starou písničku, kde se po jedné Markytku žádá,
aby pomilovala. Byly doby, kdy on svoji Markytku žádal o totéž. Na ty
si vzpomínal zcela zřetelně. A občas se mu po nich zastesklo. Markyt-
ka totiž nebyla matka.

Takže proč ne? Proč by Markytku neměl požádat opět? I když už
jsou oba o pár let vráscitější, bochánkovitější, méně pravděpodobně
moudřejší. V jejich poslední korespondenci neobjevil žádné stopy po
jiné mužské existenci, která by se mezi ně za ten čas mohla vloupat.
Markytku nemlžila. Nezmiňovala se o žádných událostech, které by
se měly dít ve dvou, natož aby se dočetl k nějakému jménu obvyk-
le používanému k identifikaci osob mužského pohlaví. Podle něho je
Markytku stále volná. Mohla by tedy být i svolná. Kdo nic nezkusí, nic
nemá. Dnes večer udělá Robert všechno proto, aby své prsty nemusel
zarývat do flašky. I když si ve svůdnosti se ženami nijak nezádá. Jenom
ty důsledky takového sblížení se od pocitů po promilované noci zá-
sadně liší. Robertovi stále ještě není oukej.

Natáhne se znovu po příteli s displejem, aby si zkontroloval své
časové horizonty. Ještě to stihne. Když se přestane zaobírat vzdále-
nější budoucností, než je jeho dnešní pracovní doba. Při té příležitos-
ti se raději také podívá na připomínky důležitých termínů ve složce
poznámek. Zvykl si používat toto jednoduché označení pro všechny
schůzky a schůze. Ostatně tak je to ve firmě zvykem. Každý má neu-
stále spoustu termínů. Termíny určují jejich kroky, dávají náplň jejich

slovům, přesouvají je z místa na místo, vybarvují jim jejich pracovní dny, podsouvají pod ně ty správné židle, jsou důvodem mnoha jejich rozhodnutí, omluv a zamítavých odpovědí. Nad termíny není. I kdyby mělo v příští půlhodině dojít k devastujícímu střetu planety Země s jiným, značně rozpohybovaným vesmírným tělesem, nikdo si nedovolí své termíny nedodržet.

Robertova pracovní doba se ještě naštěstí neskládá jen ze samých termínů. I tak se jich ale v jeho pracovním kalendáři objevuje dost nato, aby neměl špatný pocit z toho, že ho otravují. Často totiž nejde o nic jiného, než o pouhou účast při něčem, kam jeho vliv ani v nejmenším nesahá. Je pouze přítomen. Každá jeho poznámka k diskutovanému problému je sice ve vší úctě a zdvořilosti vyslyšena, ale tím to končí. Jsou jiné, vlivnější, zkušenější, odpovědnější, váženější osoby a skutečnosti, které určují další směry a šibují hraničními patníky. Robert na to pohlíží jako na sbírání zkušeností. Jinak by ze své bezmocnosti onemocněl.

Ano. Má dnes termín. Hned v osm hodin se mají sejít zástupci jeho oddělení s kolegy z ostatních závodů společnosti. Je mu jasné, že se bude jednat v němčině. V jazyce, kterému stále ještě nerozumí, přestože se už druhým rokem dvakrát týdně předpisově vzdělává. Jazykové kurzy se staly přirozeností všech pracovníků, kteří se jednáním nevyhnou. Takovou přirozeností, s jakou přijímají svá těla, své vztahy, své úděly. Všichni chodí do kurzů. Robert také. Vlastně on nikam chodit nemusí. Jeho kurz chodí za ním. Až do jeho kanceláře za ním pravidelně dochází lektorka, kterou mu přidělili. Neví, kdo mu ji přidělil, ale v každém případě odvedl kvalitní práci. A v kvalitě se přece Robert vyzná. Po prvním roce kolektivního vzdělávání se mu dostalo příjemného privilegia. Jeho spřátelený vedoucí mu schválil individuální hodiny německého jazyka. Personální oddělení mu vybralo paní učitelku. Sympatickou paní učitelku. Robert nemá k učení nijak kladný vztah, ale ta hodina a půl dvakrát do týdne mu nijak nepřekáží. Dokonce se už několikrát přistihl, že se na ni těší. Ne, že by byl spokojen s pokroky, které vlastně ještě vůbec nezaznamenal. Nerozumí těm německým šéfům stále stejně, jako jim vždycky nerozuměl. S paní Klárou mu je jen docela jednoduše fajn. Nemají dnes náhodou další lekci? Jestli je

čtvrtek, pak mají. Jasně, že je čtvrtek! Robertovi se změna z horizontální polohy do vertikální hned daří o poznání snáz.

Pořád ho ještě dráždí divná pachůť v hrdle. Je to tak pokaždé. Nejdřív ho omámí vůně linoucí se z otevřeného hrdla plnoštíhlé láhve. Potom si ji nechá poválet na jazyku. Je spravedlivý ke všem chuťovým buňkám, kterými je vybaven. Neošidí ani jedinou. Takto použitý produkt potom po trošinkách spouští do hrdla. To aby si co nejvíce užil jeho vypalujícího efektu. V ten moment pociťuje neskonalou úlevu. Plameny v krku jsou zkázou pro všechna jeho strádání a neduhy. Citové neduhy. Především ty citové. Jinak je Robert zdravím oplývající muž ve svých nejlepších letech. Jeho tělo žádnými nedostatky netrpí. Stýská si jeho duše. A právě k ní dosahují účinky plamenů ohnivého alkoholu. Cestou do žaludku smete ještě další nástrahy všech možných útrap, které by na něho mohly se škodolibou zákeřností v nejbližší době vybafnout. Tam jeho rozdávání dobra končí. Do rána těch pár vypitých sklínek napáchá v cíli svého pozitivního působení více škod, než ze sebe stačily vydat užitku. Robertovi se žaludek i toto ráno nepříjemně houpe. S kocovinou si už mnohokrát potykal, nespřátelili se ale nikdy. Třešticí hlava na Roberta naléhá, aby se pohledem vyhýbal zdroji jejího utrpení. Nedopitá lahev a sklínka se zbytky whisky u dna tak zůstávají nedotčeně postávat v blízkosti Robertova polštáře.

Cestou do koupelny se Robertovi až na potřetí podaří zasunout přívodový kabel rychlovarné konvice do zásuvky. Opakovaný nezdar ho však odvede od dalšího nezbytného úkonu. Hlava je stále ještě ve stadiu stížností a pranic se nestará o Robertovu roztržitost. Jeho nakonec uspokojí svítící kontrolka elektrického spotřebiče. Že by bylo dobré naplnit ho také vodou, už mu při tak vyčerpávajícím výkonu nedochází. Uspokojen se šine k umývadlu, aby svou třešticí hlavu zchladil proudem studené vody. Neodvažuje se však k předklonu pod vodovodní baterii. Natolik si v jeho žalostném stavu netroufá. Nabírá tekoucí vodu do dlaní a nanáší si ji na temeno, týl, zátylek a obličej. Jako zázrakem pocítí okamžitou úlevu. Jeho mysl se bystří šokem z teplotního diskomfortu a oči se ustalují ve své vzájemné součinnosti. Už vidí docela zřetelně. Zrcadlí se před ním obličej stále celkem atraktivního muže. Byl by ještě pohlednější, kdyby jej jako dva kýčovi-

té šperky nezdobily vaky nalité pod očima. Robert se je snaží rozehnat rozmasírováním, povytahováním okolní kůže do stran, všelijakými grimasami, ba dokonce pleťovým krémem, který tu zůstal po Majce. Nic. Zatím nic. Snad až řádně silná turecká káva poupraví jeho vizáž do původní podoby. Věří jí.

Jinak s tím chlápkem v zrcadle nemá problém. Rozhodně by to mohlo být mnohem horší. Opilecké, namodralé kruhy pod očima jsou jen dočasnou vadou v jinak dost pohledném obličejí. Robert ví o svých přednostech. Do jeho jasně modrých očí už hledělo nemálo žen a všechny se v nich koupaly jak delfíni v oceánu. Sytost jejich modří se mění v závislosti na denní době, Robertově rozpoložení i na barvě košile o poschodí níž. Když má Robert košili modrou, odráží se jedna modrá v druhé a výsledný efekt je nepřehlédnutelný. Modrá barva Robertovi vysloveně sluší. Jeho šatník je však i navzdory tomuto známému faktu mnohem pestřejší. Robert nepotřebuje žádné podpůrné prostředky. Vystačí si sám. Jeho snědá pleť s vějířky jemných vrásek kolem očí je dostatečným lákadlem pro všechny ženy, o které by on mohl stát.

Na vlasy přitom příliš nehledí. Ví to o nich. Tolik chvály jako jeho očím se jim rozhodně nedostává, i když by si ji rozhodně zasloužily. Jako by měly ženy neustále na zřeteli, že tento bonus tu nemusí být napořád. Není proto zřejmě dobré jej zdůrazňovat, ani na něj jinak upozorňovat. Teď je Robertova kštice temně hustá, mírně zvlněná, pravidelně sestřihávaná do účesu k jedné straně. Žádná laciná údržba strojkem, se kterou si většina mužů vystačí. Robert má svoji kadeřnici, která se vyzná. Dokáže rozeznat kvalitu stejně dobře jako Robert. Sjet tak mimořádný porost do „ježka“ by byl neodpuštělný hřích. Robertovy vlasy si žádají svoji správnou délku a tu ona jim jednou do měsíce dokáže dopřát.

Ještě než se Robert rozhodne k návratu do kuchyně, obdaruje sám sebe úsměvem. Rád naděluje. Sám sobě obzvlášť. A tohle ho vždycky potěší. Je na svůj úsměv hrdý. Proto s ním neškaredí. Jestli se o něčem tak hezkém dá něco takového vůbec říct. Robertova ústa nejsou nijak výrazná. Rty nejsou příliš naduté, zuby pod nimi nezají bělostí. Dokonce jsou trošinku nepravidelné, nedorovnané. V době

Robertova dětství se rovnátka jako módní doplněk ještě nenosila. Byla spíše ostudou a terčem posměchu. Robert byl takových nepříjemností díky moudrosti své matky ušetřen. Nikdy se dokonalostí svého chrupu nijak zvlášť nezabýval. Stačilo mu, že je bez kazů. Jeho úsměv je však bez kazů i bez pravidelných zásahů stomatologa. Těžko vyjádřit, čím je tak výjimečný, okouzlující, neobyčejně svůdný a dráždivý. Stal se už Robertovou vstupenkou do mnoha ženských srdcí i klínů. Robert je za něj rád. Manažeruje jeho působnost i působení s vytříbeným umem. Díky svému dokonalému úsměvu má sám sebe ještě o něco raději. Jeho úsměv mu pomáhá lépe žít. Dnešní zběžná kontrola proběhla s výtečným výsledkem. Může se tedy odebrat k povolenému dopingů, své povzbuzující ranní kávě.

Naříkající konvice v kuchyni nevěstí nic dobrého. Namísto bublavých zvuků vařící se vody podivně sviští a zapáchá. Robert přiskočí, aniž by nebezpečně prudký pohyb předem rozvážil. Postižená hlava a žaludek ho na jeho bezohlednost okamžitě upozorní. Robert se musí přidržet okraje svého zbrusu nového sporáku, aby jejich rebelii ustál. Ve zlomku vteřiny si uvědomí, co tu ten poslední výstřelek moderního vaření vůbec dělá, když tu není, kdo by vařil. Vztek na ztrátu naděje v podobě kouřící kávy ho však vrací do aktuálního dění. O jeho aktuálnost se navíc stará jeho všude a stále přítomný přítel. Zvoní. Chvilí Robertovi trvá, než se z tolika naléhavých impulsů najednou vzpamatuje. Budík už přece vypnul. Tahle melodie je však o něčem jiném než o ranním vstávání. Někdo mu volá. Někdo si ho žádá. Někdo ho možná i potřebuje. Nemohla by to být lepší vzpruha pro další dýchání než hrnek kávy?

„Zdravím tě, Roberte! Jak se vede kámo? Už jsme tě dlouho neviděli v posilovně. Co se s tebou děje? Měl by ses o ty své buchtičky líp starat. Přijdeš dneska? Zajdeme pak na jedno a pokecáme o babách. Co říkáš?“ vyzývá ho hodně dobrý kamarád ke společné akcičce. Normálně by se Robert nepotřeboval rozmýšlet. Jenomže kdy bylo takové „normálně“ naposledy? Kdy byl ještě Robert schopný rozhodovat se spontánně, bez vlivu otupujících látek nebo vlastní nenálady? Při slově „buchtičky“ sklouzl pohledem na své stále ještě odhalené břicho.

Vpustil při tom napětí do příslušných svalů a nijak to neodbyl. Byl tam. Stále tam ještě byl pekáč poctivých českých buchet. Jeho další pýcha. Přicházela však na odiv až jako druhá v pořadí. Až když úsměvem svedl svou oběť k hrátkám bez šatů. Mimořádnou příležitostí byly plovárny, bazény a společné sauny. Tam mohlo dojít k přehlídce Robertových předností v opačném pořadí. Tak často však příležitost nebyla. Robert se v poslední době uzavíral stále více do sebe a do svého dvou-pokojového bytu s příslušenstvím uvězněném v zašlém, nevzhledném umakartu. Robert byl na bydlení lajdák. Teď však renovaci zašlé panelákové ubikace řešit rozhodně nemá.

„Ahoj Darku! Taky tě rád slyším. Posilovna říkáš? Dneska večer?“ před očima se mu prolétl příslib Markytčina bříška. Bez buchet, samosebou. Príslib sice nejistý, ale tak prokreslený, že se mu nedalo odolat.

„Nevím. Člověče, já už nejspíš něco mám.“

„Vole, jsem zapomněl, že ty ujíždíš taky na jinejch buchtách, co? Prozrad', kámo, stojí ta tvoje kočka za to, abys nechal kamaráda půllit-rům napospas?“ skočil mu do váhavého vylouvání ještě o něco více osvalněný Darek. Robertovi jdou jeho silácký řeči na nervy. Dobře ví, že Darkovou kritikou neprojde skoro žádná, normálně hezká holka. Darek má prostě díky svému hodně vypracovanému tělu navíc. Může si vybírat a vybírá si důkladně a rád. Pokecat s ním o babách, jak on sám navrhuje, není pro Roberta zrovna košer nabídka.

„Normálka. Myslím, že ji už znáš. Hele, musím končit. Frčím do roboty.“

„Ty vole, ty se máš. No jo, kancelářskej. Jak to, že tam ještě nej-seš? Já se tady válím už od šesti. No nic. Tak si na ni pošmákní. Já pro dnešek zůstanu u toho piva. Mě napadá, nevrátila se ti náhodou Majka, že ne?“ loudí ještě poslední informaci s trochou neskrývaného odporu v hlase. Na Majku se Darek díval obzvlášť nerad. Byla pro něho příliš použitou ženskou. Něco jako konzerva lančmítu po době spotřeby. Ještě se to dá, ale už to nevoní. Svému nejlepšímu kamarádovi by přál o něco zánovnější kus. Říkal mu od začátku, že tahle za nějaký vážnější vztah nestojí. Robert ale na svého sexuálního poradce nedal a nastěhoval si ji k sobě i se dvěma haranty. Táhli to spolu dost dlouho, ale na slova protřelejšího kamaráda nakonec stejně došlo. Pa-

ničky matičky už nebývají nejen vzrušující ale ani poslušné. Robertova odpověď by ho měla uklidnit. Darek už je však myšlenkami u jiných buchtíček. Dukátových. Darek je pekař a v peci se mu právě dopéká první várka sladkého pečiva.

Robert je po ukončeném rozhovoru ještě více v rozepři se světem i se sebou samým než před ním. Nakecal teď nejlepšímu kámošovi plky o tom, jaký je king, když má už takhle časně ráno jasný plán večera nabitého erotikou. Přitom si vůbec není jistý, jestli mu Markytka třeba jen zvedne telefon. Natož pak ještě něco dalšího. Navíc se už poněkolkáté vykašlal na pravidelný trénink. Nic nedělá. Nemaká a je to znát. Jestli ho Markytka odmítne, zbude mu zase jen ta tekutá útěcha. Na domácí rotoped si ještě nezvykl. Bolí ho z něho zadek. Dokud si nepořídí kvalitnější sedlo, tak na něj nesedne. Sakra. Měl by něco dělat. Měl by zase začít pořádně žít. Cvičit, běhat, sauna, potom jedno pivo, někdy nějaké biják, nebo si zajít s partou na bowling. A měl by se zase pokusit o nějaké seznámení. Robert nedovede být sám. Teď ale nemůže dělat nic jiného, než se pokusit najít poslední čistou košili, vlízt do kalhot a dupnout na plyn.

Nalézt košili nebylo nijak obtížné. Ve skříni už kromě ní visely jen dva teplé svetry a jedno sako. O špinavé prádlo se Robertovi nikdo nestará. V poznámkách svého přítele žádnou šifru podobnou automatické pračce také nenachází, takže někdy dochází k opravdovým krizím. S trenýrkami si takové starosti dělat nemusí. Povětšinou chodí naostro. Je to pohodlnější. Z mnoha důvodů.

Oblečen neoblečen opouští Robert své stálé parkovací místo před domem. Potřeboval by se uklidnit. Do firmy to však má slabých deset kilometrů, které jeho silný vůz zvládne v několika málo minutách. Aby se mu zmírnil tep a vytratilo se nesnesitelné pulsování ve spáncích, musel by najet na dálnici a dát si takovou dobrou dvoustovku nepovolenou rychlostí. Zběsilá jízda je Robertův koníček i lexaurin v jednom. Někdo polyká Diazepam, jiný porušuje předpisy. Výsledek je ale stejný. Osoba, kterou necloumají podrážděné nervy. Na něco takového však Robert nemá nárok. Alespoň v tuto chvíli ne. Později možná. Nezřídká se stává, že ho práce nebo šéf donutí vážít cestu do vzdálenějšího sídla firmy. Mnohý na neustálé příkazy k pracovním ces-

tám nadává. Robert si v nich libuje. Kéž by se dnes vyskytl problém, který by bylo třeba řešit v Brně. Kéž by!

Navzdory všem nepřízním dnešního rána se Robert snaží dostat do přijatelné nálady. Pustí si proto přehrávač, ve kterém předpokládá nějakou jeho oblíbenou muziku. Cédéček tu má slušnou řádku. Záleží teď na tom, jaké z nich v přístroji uvízlo při poslední jízdě. Překvapení s Robertem zacloumá jak náhlý závan vichřice. Vozem zazní němčina. Už si vzpomíná. Paní Klára mu posledně půjčila nějaké nové nahrávky a přímo mu doporučila, aby si je poslechl při řízení. Pracuje pro tuhle z Německa řízenou firmu dost dlouho, aby dokázala propojit jedno s druhým. Zná prostředí i charakter práce svých studentů. Snaží se ne být jim svým posláním přítěží. Naopak. Vede je stezkami, na kterých bývá oběma stranám nečekaně příjemně.

„Jezdíte přece často do Brna! Zkuste si při jízdě poslechnout tohle. Jen tak poslouchejte a nenechte se při řízení rozptylovat nějakými nesrozumitelnostmi. Jde o to, dostat cizí jazyk do sebe. Pouštět ho tam, kudy se mu zrovna zachce. Jako tomu je u malých dětí. Dlouho dělají, že nic. Hrají si, cupitají, baští, přitom poslouchají nás dospěláky, na nic se nás neptají. A pak to přijde. Vypadne z nich celá věta. Úplně bezchybná smysluplná věta. Aniž by znaly jediné gramatické pravidlo. Zkuste to tak také. Je fajn smět být zase na chvíli dětmi. Co říkáte?“ mluvila k němu svým vlídným, měkkým hlasem, až se nechal ukolébat. Cédéčka si vzal a hned ten den se mu zachtělo být dítětem. Žádné zvláštní kouzlo do něj zatím nevkouzlo, ale dělal přesně to, o čem povídala paní Klára. Už tak mu bylo zvláště dobře.

Teď by ale raději tu muziku! Teď si nechce hrát na němé batole! Chce slyšet pořádné nářezení decibelů. A pěkně rozdivočelých. To by bylo určitě ještě účinnější. To by mu vymylo poslední kapky whisky z jeho vnitřních prostor! Než se mu však podaří vyměnit disky a než se přístroj vyrovná se změnou, hledá už volné místo na firemním parkovišti. Je tu zatraceně plno. Několik odvážlivců odstavilo své čtyřkoláky dokonce na ubohých trávníčcích mezi obrubníky. Takovou odvalu Robert nemá. O starosti s botičkou, kterou by po pracovním dni na jednom z kol našel, zájem nemá. To si raději objedná firmu na parkoviště z druhé strany. Beztak už nestačí doběhnout do své haly včas na

to, aby si stačil odpíchnout, než padne celá. Čipové hodiny nemají s nikým slitování. Natož s pracovníky, kteří bojují se závislostmi. Ať už je to kdokoliv.

Termín, na který ho upozornil jeho mobilní přítel, nebyl zrušen, přesunut ani nijak jinak upraven. Každá ze všech možností by byla lepší než ta, ke které došlo. Došlo totiž na všechny. Všichni účastníci byli podrobena výslechu, co sami učinili pro vyřešení naléhavého problému. Všichni byli ve svých činech hodnoceni, žádnému z nich se nepodařilo splnit představy nejvyššího velení, každý ze zasedací místnosti odcházel s ponížením, pokáráním, někdo dokonce s ostudou. Všichni pak s objemným nákladem nových, velmi spěšných úkolů. To celé se dělo v jazyce, kterému větší polovina rokujících pramálo rozuměla. Od jisté doby se při všech jednáních přestalo přihlížet k národnosti zúčastněných. I kdyby měl u podivně zakřiveného stolu sedět jediný příslušník národa německého, hovořilo by se jedině jeho mateřštinou. Bez tlumočníka. Samozřejmě. Jsou tu přece ty kurzy, na které firma vynakládá nezanedbatelné částky. Jako vypucovaný oslík se svěšenými slechy se Robert přesouvá z jednoho nepřátelsky znějícího prostoru do druhého. Za pět minut mu začíná výuka. Nevěří v její efektivitu a je mu líto vynakládaného úsilí milé paní lektorky. Kdyby nebyla tak milá, ještě by ji pro dnešek stihl odvolat. Má němčiny po krk. Leze mu ušima ven namísto dovnitř a dělá se mu z ní špatně. Jak má plnit úkoly, když neporozuměl jejich zadání?

Před zamčenou kanceláří na něho ještě nikdo nečeká. Znovu v sobě potlačuje nutkání najít ve svém příteli číslo paní Kláry. Zastihl by ji jistě někde na cestě. I to se už vícekrát přihodilo. Občas se stane, že musí nečekaně přijmout někoho, kdo za ním vážil delší cestu než paní učitelka. Není potom zbylí. Studium cizího jazyka je až za naléhavějšími případy. K ničemu takovému však dnes nedošlo. Přesto se Robertovi nechce učit. Připadá si jak malý žáček, který musí se školním zvoněním zasednout do lavice. To není fér! Jemu už bylo čtyřicet! Zasloužil by si snad ohleduplnější zacházení.

Za ostýchavým zaklepaním se pomalu otevřou dveře, které za sebou před momentem zavřel. Už ten způsob příchodu! Nikdo do jeho kanceláře nepřichází tak jako ona. Je to čistě ženské zacházení s

klikou. Takového snad muži ani nejsou schopni. Ještě než se otočí, už slyší:

„Tag. Herr Treibl. Wie geht´s Ihnen heute?“

Tolik pozoruhodností hned v první promluvě. Česká lektorka používá nešvary pravých Němců. Žádné učebnicové „Guten Tag“, ale jen tak ledabylé „Tag“. Výslovnost jeho příjmení si hned po jejich prvním setkání upravila na ryze německou, i když se sám představuje hezky česky „Treibl“. A aby se ho někdo jen tak zeptal, jak se mu daří? Tak to dokáže jen ona. Ještě nikdy na to nezapomněla. Mají to snad v popisu práce všechny lektorky? Nechce se mu věřit, že by jí na jeho emoční vyrovnanosti nebo rozkolísanosti mohlo záležet. I když by uvěřil moc rád. Opravdu moc rád.

Odpovídá papouškovským způsobem, o jehož výhodách mu sama již několikrát vyprávěla. „Naučte se krást Vaší protistraně z úst. Ve většině případů můžete ve svých reakcích použít výrazy, které jste právě slyšel. Nebojte se toho. Budete potom Vy i Vaše řeč působit mnohem jistějším dojmem.“ Tak mu to často opakuje. Tak proč by jí dnes neudělal radost?

„Danke. Und wie geht es Ihnen?“

„Sehr gut. Wunderbar. Ausgezeichnet. Toll! Danke.“

Tady už s doporučovanou taktikou raději končí. Odmítá se opíčit. Musel by lhát. Takovými superlativy jeho dnešní den neoplývá. Ani žádný jiný. Bohužel. V zastrčených koutech své paměti pátrá po příhodnějších výrazech. Nakonec se dohodnou na tom, že to za moc nestojí. Spoluúcast paní Kláry na Robertově bídě se na něho dívá z jejích očí.

Má je taky modré. Zase je Robert o něco blíže představě, jak se v jeho tůních asi topily všechny jeho dosavadní lásky, partnerky i krátkodobé společnice. Dívá se do nich sakramentsky dobře. Kdyby do rukou nedostal první list gramatických cvičení, neodtrhl by od nich zrak. Nejsou jenom modré. Jsou tak nějak teplé. Chápavé. A hodně přítomné, řekl by.

Najednou se v Robertovi něco převrátí. Jako když se náhle vylopne slunce nad obzorem, nebo se zprudka otočí vítr. Dneska se mu prostě nechce učit. Nemá na to. Odmítá hledět do papírů a dosazovat

správné koncovky. Ani si nepřenáší učebnici z pracovního stolu ke kulatému stolku pro návštěvy. Možná by ještě tak zvládl papouškování s mírnými obměnami. Jenomže zrovna to po něm dnes jeho paní učitelka nechce. Při tom by se mohl dívat na ni. Při tom se to dokonce má. Odezírání z úst přece významně pomáhá porozumění. A Robert jí chci rozumět. To by odpřisáhl.

„Právě jsem se vrátil z jednání. Nemám z toho vůbec dobrý pocit. Rozumím vždycky několika prvním větám. Pak už pořád mívá, za chvíli vůbec. Nevydržím se soustředit. Po pár prvních informacích se začínám ztrácet. Všechna slova se slijí do jedné nepřehledné řeky, která nemá konce. Nerozlišuji už nakonec ani ty tečky za větami. Je to marný. Nikdy se nenaučím jazyk tak dobře, abych se tam necítil trapně. Celou dobu se klepu, aby se mě na něco nezeptali. Na všechno jim kývám, nebo se předem podívám, jak se na to tváří ostatní. Jenom abych nebyl nápadnej a nevybočoval. Jinak se to dělat nedá. Mám tu zase hromadu materiálů, kterými se mám probrat, a zase jsou všechny v němčině. Než se tím prokoušu, bude to celá věčnost. Co sepíšu česky, to už nikdo nebere...“ stěžuje si Robert na přístup svých nadřízených. Přijde mu naprosto bezohledný a neadekvátní jeho stále ještě poměrně nízké pozici, kterou zastává.

Modrooká Klára položí své štíhlé prsty na složku zmiňovaných lejster:

„Dobře. Proč ne? Pojdte! Podíváme se na to spolu. Pročteme to, co potřebujete, uděláte si poznámky... Alespoň si z těch jejich spisů vytáhneme slovíčka, která by Vám mohla být užitečná. Nebudeme ztrácet čas. Pustíme se raději hned do toho, co skutečně potřebujete. Co říkáte? Jste pro?“

Když Klára mluví, jako by Robert chodil bos po mechu. Po hodně měkoučkém a tak akorát vzrostlém mechu. Nikde ani smítko. Nemusí dávat pozor, že šlápne na spadlou šišku. Tak to je. Naprosto bezpečná a nesmírně pohodlná chůze někam, kde může být přenáramně hezky. Jak ona to jenom dělá? Vlastně je mu jedno, co říká. Hlavně, že jí může naslouchat. Zachytil něco o potřebných slovíčkách a spisech. Aha, zřejmě by se chtěla věnovat tomu, co tu leží před nimi. Na to se Robert ale vůbec necítí. Tabulky plné parametrů a čísel, zdlouhavé po-

pisu výsledků měření, věty plné technických pojmů.. To přece takové citlivé bytosti, jakou je Klára, vůbec nepřísluší.

„Nezlobte se, pro dnešek bych to nechal být. Však ono to nějak dopadne. Vždycky to nějak dopadlo. A podívejte! Pořád jsem ještě tady!“ rozlije se Robertovi jeho dech beroucí úsměv po tváři. Tentokrát Robert povolil ve své ostražitosti a neuhlídal si ho. Nemá ale pocit, že by s ním v tomto případě plýtvával. To rozhodně ne. Klára mu ho oplatí. I když je to jenom zlomeček vteřiny, po který se zdá být veselá.

„Jste asi hodně unavený, pane Trejbl. Nebo se mi to jen zdá? Prozradte mi sám. Na co se dnes cítíte? Můžete si poroučet. Od toho tu také jsem. Určitě by mi bylo hodně nepříjemné, kdybych Vás něčím obtěžovala. Klidně můžu i zmizet, když si to budete přát. Počkám v kantýně na další kurz a Vám jej nahradím, až budete v lepší kondici.“

Bože, v jaké lepší kondici? Pomyslí si Robert, který už z jeho pohledu o veškerou svoji kondičku přišel. A že by měla paní Klára odejít a nechat ho tu napospas pracovním povinnostem, kterým se dnes zdráhá podívat do očí? To do těch lektorčiných se mu dívá bez potíží. Ne, ne. Chce ji tu mít. Najednou mu připadá, jako by se spolu ocitli v bublině plné důvěry a porozumění. Přes prosklenou stěnu jeho kanceláře je sice každý vidí, ale nikdo do jejich chráněného prostoru nesmí. Mají svůj soukromý svět uprostřed šílené mašinérie nekonečného produkování nových nápadů, návrhů, opatření, pokynů a nakonec i těch předražených rachotin. Nadchl ho úplně nový, neobyčejně dráždivý a lákavý pocit, že by si s Klárou mohl povídat i o něčem jiném, než o zdokonalování procesů nebo o pořádku či nepořádku v německých vedlejších větvích.

„Máte pravdu. Nejsem úplně fit. Nejen dnes. Už nějakou dobu se víc potápím než plavu. A to jsem býval v plavání dost dobřej. Věříte mi?“

„Proč bych Vám neměla věřit? Povídejte, zajímá mě to. Taky se s vodou hodně kamarádím. Mrzelo by mě, kdyby Vám místo radosti měla tropit nesnáze. Povídejte! Co Vás stahuje ke dnu? Tedy pokud Vám nevadí, že se Vás vyptávám. Nic by mi do Vašeho soukromí samozřejmě nemělo být.“

„Jsem pořád v práci nebo sám. Nic mezi tím není. Nedávno mě

opustila přítelkyně. Hodně mě to vzalo. Byli jsme spolu dost dlouho...“ bublina důvěry se začíná plnit Robertovou zповědí. Paní Klára jej při tom povzbuzuje pohledem, který není vůbec prázdný. Je hodně pozorná. Neunikne jí ani jediné slůvko. Je v tom vlastně vytrénovaná svojí prací. Tohle je ale o něčem jiném, než o vychytávání chybných tvarů a nevhodně volených výrazů. Robert mluví samozřejmě česky. Klára se dívá daleko za obsah jeho vět a snaží se číst v mezerách za koncovými znaménky. Klára má ráda lidi. Ty, které z jakýchkoliv důvodů vstupují do jejího osobního příběhu, ještě o něco víc. Nebývá jí lhostejný ani zbloudilec na autobusové zastávce. Natož pan Robert.

„...Jmenovala se Majka. Seznámili jsem se tady ve firmě, ale už tu nepracuje. Našla si něco klidnějšího v bance. Ona byla šikovná na všechno. Opravdu, hodně šikovná. Když jsem ji poznal, měla už dva kluky. Pěkný rošťáky. Nevadili mi. Spíše naopak. Brzy jsem poznal, že je to úplně jiný, když jsou doma děti. Myslím, že jsme si na sebe rychle zvykli. Brali mě. Neříkali mi „táto“, to ne. Ale dost jsme si spolu užili. Koupil jsem jim i let balónem. To panečku koukali. Ty jejich kukadla bych Vám přál vidět...“ odmlčí se Robert o malinko déle než obvykle. Copak on ví, jestli tohle všechno paní Klára dobře nezná? Neví o ní vůbec nic. Podle prstýnku na levé ruce je nejspíš vdaná. Ale jestli má děti? Při líčení zážitku s horkovzdušným balónem se jí rozsvítí oči jako dvě hvězdičky. Robert v nich čte dychtivost po pokračování a tak pokračuje:

„...jo, kluci byli fajn. Jak na mě pokaždý skočili, když jsem se vrátil z práce domů! Bylo jim jedno, jestli je to ve správný čas, nebo pozdě. Nebo hodně pozdě. Prostě měli radost, že jsem zpátky a basta. To bylo úžasný. Strašně jsem se těšil domů. To těšení mi pomáhalo i v práci. Nic nebylo tak složitý, jak se mohlo zdát. Měl jsem pořád jistotu, že mě doma čekají tlapičky, který mě obejmou. Ať bude zase nějaká nedeřešená průšvih s dodavatelem nebo ne. A byly tam i ženské ruce. Nejen, že uvařily a postaraly se o domácnost, ale byly tam hlavně pro mě. Majka mě milovala. Ne, ona do mě byla zamilovaná! Blázen do mě byla! Rozplývala se štěstím, když jsem ji někam pozval. Měli jsme jednu známou hlídačku. S kluky nebyl problém. Naučil jsem ji i lyžovat. Když mě poznala, ani žádný lyže neměla. Vytáhl jsem ji až

do Alp! Byla hodně dobrá. Šlo jí to vlastně hned napoprvé. Ty dva roky jsem doopravdy žil. I to vydělávání peněz najednou mělo úplně jiný smysl. Dělal jsem to pro někoho. Nevadilo mi chodit do práce, kde to stojí za houby. Fakt ne!“

„Co se tedy přihodilo? Proč jste sám? Kde jsou ti báječní kluci?“ nehraje Kláře nesoulad, mezi líčenou rodinnou idylkou a smutným, unaveným panem Robertem. Tolik by mu přála další a další pokračování jeho radostného příběhu. Třebas až do společného „ano“ před někým, kdo by jim požehnal. Tak kde jsou další díly tyhle úspěšné novely?

„Majka tam jednoho dne nebyla. Napsala mi vzkaz. Ať se nezlobím, ale že nedovede být až druhá. Zabalila si jen pár věcí pro sebe i pro kluky a klíče mi nechala u toho vzkazu. Nedokážu si představit kam a jak odešla. Musela jet autobusem. Sama neřídila. Záměrně to udělala v době, kdy jsem byl na služebce. Nechtěla žádné loučení. Pro kluky by to bylo hrozně těžký...“

„Promiňte, ale měla pro svoje rozhodnutí skutečně důvod? Podvedl jste ji?“

Páni! Robert se nerozmýšlí déle než dvě, tři vteřiny. Vůbec mu nepřijde divné, nebo nějak nevhodné svěřit se té příjemné ženě naproti. Cítí souznění. Něco mu napovídá, že jí může vyprávět bez cenzury. Nevysvětlitelně důvěrná atmosféra kolem nich snad musí být i vidět. Tak je znatelná, nezpochybnitelná a mocná. Robert se ve svém povídání nechce zastavit. S každou další větou ze sebe vyplavuje nánosy usazenin, které mu dosud ucpávaly póry. Proto se mu tak těžko dýchalo. Dostavuje se úleva, jakou snad ještě nepoznal. Ani jako dítě ji nepoznal. Robert vyrůstal u náhradních rodičů. S těmi svými se nikdy nesetkal.

„Měla a neměla. Bylo to tak, že jsem doopravdy obnovil kontakt s jednou mojí bývalou přítelkyní. Psali jsme si, volali, několikrát jsme se sešli v kavárně. Nic víc. Jestli jsem ji políbil, potom to byla jenom přátelská pusa na uvítanou a na rozloučenou. Už si nevzpomínám, kdo z nás dal o sobě vědět jako první. Každopádně jsme nic neřešili, ani jsme o žádných změnách a řešeních nepřemýšleli. Byla to dobrá kamarádka, jestli se to tak dá říct.“

Klára ještě chvíli vyčkává, než se odhodlá své zamyšlení vyslovit:

„Víte, pane Roberte, ženy jsou na podobné věci hodně citlivé. Věřím Vám, že jste v té době neměl žádné jiné úmysly, než jenom pobývat s člověkem, který Vám nebyl lhostejný. To ale partnerky těžko pochopí. I kdyby se o to sebevíc snažily, vždycky tam už bude nějaké podezření, nějaká nejistota. My toužíme po čistých vztazích. Chceme být pro své muže a partnery jediné a jedinečné. Neděláme si na ně majetnické nároky, ale do očí by se měl dívat jenom nám. Ano, přesně takhle, jak Vy se teď díváte... Jenom nám. Rozumíte?“

Vtom ticho. Oba si nemohli neuvědomit, o co tu vlastně kráčí. Klára popisuje přirozené potřeby žen se snubním prstýnkem na levém prostředníčku a přitom přijímá hluboký, sžíravý pohled krásných Robertových očí. A přijímá jej dál. Nesklopí víčka, ani neotočí hlavu. Dokonce ani poté, co svoje přesvědčení o tom, jak to mají ve vztazích ženy, vyslovila. Hodně zvláštní okamžik. A hodně, hodně silný.

Robert se vrací domů a poprvé po dost dlouhé době se zoufale nepřidrhuje všech madel a zábradlí. Dnes ho žádný vír pod hladinu nestahuje. Má slavnostně vítěznou náladu. Jako by vyhrál důležitý závod, nebo mu přislíbili navýšení platu. Na krku se mu však nehoupá medaile. Ani se před ním nerýsují čísla na kontech o nějakou tu nulu bohatší. Kdepak! Duši potkal! Dušičku, která stojí při té jeho. Pocítil souznění. Nikdy tenhle podivný termín ještě nepoužil. Možná ho slyšel, snad o něm i četl. Do jeho života ale dosud nezabloudil. Vlastně ani přesně nevěděl, co si pod ním má představovat.

Souznění. Jak se to projevuje? Jak to vypadá? Co se při tom děje? Po dnešním kurzu němčiny už to ví. Popsat to ale jaksi nedovede. S paní Klárou poznal úplně nový způsob, jak se dá s člověkem hovořit, přitakávat, ptát se, domnívat se i jenom tak být. Bylo mu neskutečně dobře, když mohl vyprávět a ona poslouchala. Ne, ona naslouchala. V tom je sakra velký rozdíl. A potom naslouchal on jí. Sem tam se na něco zeptali, aby se ujistili, že to, čemu naslouchají, také správně rozumí. Všechno plynulo jako mraky po obloze. Nikdo se neměl před ničím na pozoru, protože žádné překážky ani neočekával. Na nebi se mrakům do cesty také nic nestaví.

Paní Klára se po dvou hodinách, které utekly jako desetiminutová přestávka, zeptala:

„Pane Robert, Vy jste kluky od odchodu Vaší přítelkyně neviděl? Ani jste s nimi třeba nemluvil po telefonu? Vy jste je nehledal? Musíte mít na Vaši Majku přece nějaký kontakt. Vždyť to pro ty děti musí být nepředstavitelně těžké. Ztratili Vás během chvíle! Promiňte, ale mě to strašně moc připomíná zkušenost se smrtí. Nechcete přece, aby jste pro ně zemřel? Nechcete jim snad zmizet ze života nadobro? Mají na Vás vzpomínky. Hodně krásné vzpomínky. Co s nimi? Kam je zařadit? Nenapadá Vás něco podobného?“

Robert mlčel. Bylo to bolestivě pravdivé a zaslouženě bolestivé. I on byl příčinou bolesti. Proč by bolest měla šetřit jeho? Netroufal si na odpověď. Klára však neodcházela zklamaná. Vycítila, že Robert dal jejím slovům povolení k působnosti ve svém zjizveném nitru.

Doma Roberta sice nikdo nečeká, ale on se tam docela těší. Od rána pookřál jako čerstvě zalitá kytka. Tělem mu koluje jiná krev. Podobně se možná mohou cítit sportovci po transfúzi krve. Dělají to přece pro vyšší výkony, ne? I Robert v sobě nachází novou energii k výkonům, na které by se ještě ráno obával jen pomyslet. Porozhlédne se teď ve svém neuspořádaném bytě po plavkách a vyrazí do bazénu. Dá si svých osmdesát. Tak, jak to dělal dřív. Dva kilometry ostrým tempem. Aby ruce bolely. Jen ať si pak postěžují. Však on to s nimi myslí dobře. Potom se zastaví v bazénovém baru. Ne proto, aby si dopřál to, co zůstalo na nočním stolku u jeho postele. Jenom proto, aby doplnil vypocené tekutiny a třeba se i potkal s nějakým kámošem z dřívějšíka. Nehledá v tom žádný velký smysl, ale je to tak. Pokud je tu paní Klára kouskem sebe i pro něj, má jeho svět ty správné barvy. Robert už není sám. Ani smyslné tělo Markytky by mu dnes nedalo víc než povídání s paní Klárou. Nebude jí volat. Vyvolá v sobě jiné chemické procesy než ty, kterým velí sex. Ještě ráno by tomu nevěřil, ale některé dny se mohou proměnit v hotové revoluce !

Tamara, 28 let, inženýrka ekonomie bez praxe

„Přátelé, připijme si na Tamarku! Ať je zdravá, úspěšná a stále tak krásná jako dnes!“ pozvedá číši do výše ramen s velkou pečlivostí a umem udržovaná matka. Ještě než se rty dotkne okraje sklenky, pronese o něco méně zvučnějším hlasem na stranu své dcery: „Moc Ti to sluší!“ Podaří se jí to přesně tak, jak zamýšlela. Přítomní nabyli dojmu, že slyšeli, co již slyšet neměli. Zachycená informace je přesto donutila zkontrolovat pohledem pravdivost jejího obsahu. A o to právě matince šlo. Aby si všichni všimli, jak se jí Tamara vydařila. Po všech stránkách.

Na slavnostním obědě u příležitosti Tamařiny promoce se sešli příbuzní i známí, takže zaplnili celý pronajatý sál vyhlášené restaurace pětihvězdičkového hotelu. Samozřejmě, že právě tady většina z nich také přespí. Na velkorysé náklady ženy, která tuto okázalou akci uspořádala. Paní Masaryková je na svou dceru pyšná. Skrze tuto pýchu vytrvale a vydatně sytí pýchu vlastní. Díky své dceři může být vidět. Má důvod koupit si nové šaty od Versaceho, strávit tři hodiny u kadeřnice, nechat si zkrášlit nehty, pověsit na sebe hodně výrazný a hodně drahý šperk. Dělá jí to moc dobře. Vlastně až teď se jí vrací vynaložená mateřská energie, probdělé noci u dětských postýlek a ztracené roky strávené na dětských pískovištích. Její dvě děti jí spravedlivě splácejí ušlé zisky. Vždyť kvůli nim se už nikdy nevdala! Otec je opustil, když byly Markovi čtyři a Tamaře dva roky. Typický chlap, co neustál rodinu fungující v režimu „pleny, dudlík, nočník“. Ona to vydržela. Přicházela s každým dnem u kočáru o hodně, ale dostála povinností matky. V té době ještě nechápala plný význam tohoto slova, který se jí měl naplnit až s dospíváním dětí. Tehdy teprve pocítila, že být matka znamená mnohem víc než šišlat dětské říkanky, rozhoupávat houpačky nebo se na školkových besídkách rozplývat nad neohrabanou roztomilostí svých ratolestí. Nic z toho jí nikdy nedokázalo uspokojit tolik, jako červený diplom v ruce čerstvě otitulovaných dětí.

S Markem si to prožila, bude to už šest let. Po maturitě na gymplu vystudoval práva. Dostal se tenkrát na prestižní školu jako jediný hned v prvním kole a potom už jenom exceloval. Praxe absolvoval v

renomovaných pražských advokátních kancelářích a státní zkoušky složil na samé výborné. Bez potíží se potom uchytil jako pravá ruka věhlasného machra z oboru. Mareček se stal její chloubou. Je to vynikající chlapec.

Stojí naproti ní. Noblesně zpomaleným gestem se vypořádává s přípitkem před hostinou. Jak mladý a jaké má vytríbené chování! Matinka jej povzbudí rychlým mrknutím. Do těla jakoby dostala novou dávku dobře namíchané drogy. Pýcha se v krevním řečišti mísí s hrdostí. Její syn je ozdobou společnosti. Vedle něho zeje nevhodná díra. Jeho partnerka již odložila zpola dopitou sklenku a usadila se zpět před připravené talíře. Rozdíl mezi její nezralostí a důstojností jejího syna je stejně propastný jako vzniklý rozestup mezi jejich hlavami. Nelíbí se jí. Naštěstí spolu nechodí dlouho. Nepředpokládá, že by se s ní její syn toužil usadit. Zřejmě jen neměl dostatek příležitosti, aby rozpoznal, jak je prostinká. A neznalá. Také neobyčejně obyčejná, nezajímavá a totálně nudná.

To její Tamarka! Ta by si zasloužila nějakého hodně vlivného muže. Rozhodně na to má. Vybavená je vším. Od jazykových znalostí, přes zkušenosti ze zahraničí, červený diplom, po dlouhé štíhlé nohy, úsměv plný bělostných zubů, nebo nadstandardní výplně podprsenek. Tamarka je typ ženy, který se mužům líbí. O tom ona něco ví. Naštěstí po otci příliš nezdědila. Od miminka to byla její holčička. Ráda svoji maminku napodobovala. Neměla hry toho druhu nijak složité. Tamarka je matčinou věrnou kopií. Jen aby se vyhnula tomu jedinému, co matku kdysi zastavilo v jejím vyhlídkovém letu životem. Jen aby se nezamilovala ! Aby nezačala otáčet hlavu směrem za muži a dětmi, namísto aby stále ostražitě sledovala směr vzhůru!

Jak byla matka Masaryková ráda, když dnes po ránu zjistila, že místo po boku Tamarky dnes zůstane prázdné. Jistě, že jí nepřála žádné pocity osamělosti nebo nezdaru. Oba muže, kteří jí mohli doprovázet do promoční síně samozřejmě pozvala. Její přítel Libor se však už před týdnem omluvil a Tamařin otec nedorazil bez omluvy. Ona všem zdvořilostem dostála. Muži by se opět měli kát. Tamarka jí dnes v autě cestou k univerzitě sice vysvětlovala, že Liborovy důvody jsou vážné a pochopitelné. Sama však vypadala příliš zklamaně na to, aby se její

porozumění směrem k jejímu milému zdálo uvěřitelné. Matinka se ve své holčičce přece vyzná! Libor ji zklamal a ona se jen snažila zachovat si důstojnou tvář pro ještě důstojnější chvíle, které měly následovat. Určitě se jí svěří, až bude po všem. Lhala by, kdyby nepřiznala, že je jí Tamarky líto. Ale jen přiměřeně. Libor není žádná výhra. Řadový konstruktér se střední průmyslovkou. Navíc vášnivý rybář. Takoví se k ničemu nemají. A Tamarka je živel. Ta potřebuje lidi, rozlet, akci, sny, touhy a cíle! Tamarka by s ním u řeky nevysedávala. Tamarka nesmí nehybně ustrnout a čekat. Na Tamarku čeká kariéra ! Kdepak Libor ! Díky Bohu, že tu není. Nebude muset dceři připomínat, co pro ni dnešní den znamená. Pohladit bolístku bude snazší než rozmlouvat nevhodný vztah.

V polévkových mísách už nezůstal ani jediný játrový knedlíček, zmizely i poslední talíře se zbytky hlavního chodu. Na stolech se objevily podnosy s ovocem a pitoreskními miniaturními jinak klasických zákusků. Společnost, dosud zaujatá střídavými rozhovory mezi jednotlivými sousty, se pomalu dává do zvučnějšího hovoru i do pohybu. Dámy se ubírají k toaletám, aby kvapně napravily nedostatky na svých makeupech, páni ze zcela prostších důvodů. Pozorná obsluha otvírá obě křídla prosklených dveří do zahrady, na které se za pár týdnů objeví zahradní nábytek se slunečníky. Jaro je teprve ve své první polovině, ale vybízí už k hlubokému nadechnutí. Je krásně.

Matka Masaryková má úpravu slízané rtěnky již za sebou. Postává na prkenné terásce, jakoby nevěděla, jestli vykročit na pěšinku vysypanou červeným štěrskem či nikoliv. Postříbřené střevice by její neuvážené kroky mohly nést s nelibostí. Než stačí vyhodnotit riziko možného poškození obuvi, dohoní ji obě její děti. Zatím se nezdá, že by jim v jejich rozjeté konverzaci scházela. Stejně ji ale potěšily. Každé je jí v jejich přítomnosti hodně dobře. Lhostejno kde a proč právě jsou. Svoji momentální radost jim však nedá nijak najevo. Dál se dívá na symetrický vzor uhlažených cestiček před sebou, jako by v něm hledala zašifrovanou indicii k doživotnímu štěstí. Přitom však pozorně naslouchá, o čem si její zlatí kanárce mezi sebou cvrlikají.

„Kde máš Libora? Proč tu není? Neměl by tu náhodou být? Vždyť

je to tvůj velký den!“ vyzvídá starší bratr podrobnosti ze soukromí své sestřičky.

„Nechtěl. Chápu ho. Nemá rád velkou společnost. Byl by tu hodně nesvůj. Neměl by se nutit do něčeho, co mu nesedí. Mluvili jsme o tom spolu už dost s předstihem. Počítala jsem s tím, že tu dnes bude chybět,“ snaží se Tamara hájit svého přítele. Argumenty jí v tom pomáhají seč mohou. Z diskuse o zvláštnostech jejího partnera jí však divně měknou kosti. Hlavně ty v nohách. Právě teď by se potřebovala zavěsit do nastaveného rámě, které jí ani v tento její významný den nikdo nenabízí. Je jí moc líto, že tu Libor není. Strašně moc líto. Nepřizná to ale ani za zmrzlinový pohár, na který má až nestydatou chuť.

„Hm. No jo. Máš asi pravdu. Většinou to potom stejně nestojí za nic, když se lidi do něčeho nutí. Však on si pro tebe nějaký překvapení stoprocentně přichystá. Na to vem jed ! Dnes večer budeš obdarovaná a milovaná, sestřičko ! Jsem chlap. Udělal bych to taky tak.“

„Ty jistě, Marečku!“ vmísí se nečekaně do rozhovoru matinka. Nepohne však při tom ani palcem u nohy. Dál shlíží do umně pěstovaných zahrad. „Libor je ale o něco nižší třída. U něho bych se s něčím takovým jako žena bála počítat.“

„Mami ! Prosim, nezačínej zase s kastovnictvím! Nejsme v Indii. Naštěstí. Libor je chlap jako každé jiné,“ stojí za svým omluveným nepřítomným dál Tamara. Musí se ale hodně přemáhat. Mámino třídění na šlechtu a poddané vysloveně nesnáší.

„Ale Tamarko ! Nechceš přece sama sobě lhát ! Kdyby tě Libor doopravdy miloval, udělal by to pro tebe. Pro lásku se dobýjeli hrady, děvenko ! Ty mu nestojíš ani za játrovou polívku a pravou svíčkovou. Tak špatně by se tu s námi přece neměl, aby tě tu musel nechat tolika párům mužskejch očí napospas. Neměl by si tě více hlídat? A bejt na tebe pyšnej? Holka, co na něm jen vidíš? Vždyť je to nekňuba, kterež prodřepí život u rybníka.“

„U řeky, mami. Libor chodí chytat k řece,“ naposledy zasalutuje Tamara k tribuně přítele. Jde už ale spíš jenom o povinné gesto připomínající smutně veselý prvomájový průvod.

„Ryby jako ryby, to máš jedno. Měla by ses teď hlavně soustředit na práci a nenechat se rozptylovat nějakým vztahem, který stejně

nemá budoucnost. Snad si nemyslíš, že ty se svým postavením dokážeš žít s tak prostoduchým arbajtrem?“ schválně se matka vyhnula odpovídajícímu českému slovu. Nehodlala vést diskuse o tom, zda řadový konstruktér nějaké místní firmičky spadá do dané kategorie nebo ne.

Do debaty se náhle vrací Marek, který dosud zcela gentlemant-sky ponechával slovo dámám:

„Mami, prosím tě, nech toho! Už nám zase kecáš do věcí, do kterých ti nic není. Copak si neuvědomuješ, že nám nemůžeš určovat, s kým máme a nemáme žít? Myslíš si, že si nevšímám, jak povýšeně shlížíš na Moniku? Copak nevíš, že existuje taky něco jako láska? Je mi líto, jestli jsi ji nikdy nepoznala, ale třeba je to právě proto. Nikdo ti nikdy nebyl dost dobrej.“

Slastný účinek před momentem aplikované drogy se rychle mění v jed. Matinka však zachovává masku neutrality. Za nic na světě by neprozradila, jak ji synova slova zraňují. Nechce a nebude o něm pochybovat. Má dokonalé, záviděníhodné děti. Škraloupy na jejich vztahu raději bez reptání zhltně.

Červené stezky nakonec zůstaly beze stop. Rozladěná Tamara zapoměla svoji nedávnou chuť na zmrzlinový pohár. Jen zběžně se omluvila těm, do kterých bezmála vrazila, a opustila svoji vlastní oslavu dřív, než si ji stačila užít. Slova matky v ní vyvolaly pochybnosti, kterých se potřebovala okamžitě zbavit. Tou neodkladností byla láska. Síla této emoce dokáže mnohem víc, než hodit právě získaným diplomem. Ať si je červený třebas jako samotné srdce, skutečné srdeční záležitosti se neodkládají. Když celá pocuchaná, upachtěná a vzlykající přiběhla domů, mrskla nejprve oním dráždivým futrálem na rozestlané dvojlůžko a hned potom mrskla svým vlastním tělem k tělu Libora. Neměla to nijak komplikované. Její přítel se rozvaloval na pohovce před obrazovkou, kde běžel nějaký basketbalový zápas. Zakryla mu svou bujnou kadeří výhled a rty přilepenými k jeho ušnímu boltci mu šeptala to, co sama potřebovala slyšet:

„Miluju Tě, Liborku. Moc Tě miluji.“

Nesetkala se však s žádným vřelým přijetím. Přepadený poho-

dář Libor se cítil být ošizen o slíbený klid. Setřásl ji se slovy: „Co tě to popadlo? Nemáš snad bejt na tý oslavě? Pozor, teď je to rozhodující.“ Potom se naklonil blíž ke sportovnímu dění, aniž by ho více zajímalo dění v jeho bezprostřední blízkosti. Klára byla vykázána do pořadníku, který jasně určoval sled příštích událostí. Teď basket, potom ryby, cestou domů se zastaví u kamaráda, který si koupil novou videohru a nemá ji s kým hrát. Tamara mu hlásila nepřítomnost až do pozdních večerních hodin. Co by po něm teď mohla chtít?

„Libore, Liborku, vid', že mě máš rád. Pomiluj se se mnou a potom se tam vrátíme spolu. Aby všichni viděli, že mě máš rád,“ snaží se stále ještě věřit Tamara, že žádný pořadník neexistuje. Že láska hory přenáší, obrazovky vypíná, muže rozvášňuje a v diářích škrtá, přesouvá, vepisuje... Jenomže to by musel být Liborek princ, na kterého by spolu s princeznou čekalo i půl království. Je bohužel obyčejný konstruktér, který si své území musí vybojovávat a hájit sám. Určitě nemá svoji nezávislost a svobodu o nic méně rád než přítelkyni Tamaru.

„Co to do tebe vjelo? Byli jsme přece dohodnutí, že nikam nejdou? Mám svůj program a ty máš taky svůj. Nebudeme na tom nic měnit. Já nikomu šaška hrát nebudu. Tvoji matince už vůbec ne. Vrať se sama mezi své. Já mezi ně nepatřím. A dej se trošku do pořádku. Takhle by tě mohli pomluvit.“

Do Tamary se vkrádá zima. Chlad z nejistoty, z obav a ze skutečnosti, kterou si zatím není schopna uvědomit. Není sama sebou. Lítá mezi představami své matky a svým vlastním já. Nemá bohužel to štěstí, že by obojí hrálo lyrické b-moll. Sladit dvě odlišné tóniny je naprosto nemožné. Vznikají falešné árie, před kterými by každý okamžitě utekl. Do Tamary se však zarývají den co den a ona trpí. Jenom to ještě neví. Chce si věřit. Je přece mladá, krásná, teď už i titulovaná. Bude také úspěšná. Nic jiného si nepřipouští. Je na startu své kariéry i osobního života. Naivně přesvědčená, že se jí bude dařit, jak si usmyslí. Nosí v sobě trošinku rozmazlenou, umíněnou holčičku, která si dupne nožkou, a už ji zasypávají blyštivé střípky štěstí. Možná by si teď měla skutečně dupnout a vydupat si Liborův zájem o její významný den. Je však zmáčená ledovou sprchou a to jednomu na kuráži nepřidá. Utíká do koupelny, aby ze sebe smyla smutek z pokoření a nanesla novou

vrstvu sdělující: „Všechno mám ve své moci... Jsem vyrovnaná... Jdu si za svými cíli. Dívejte, jak se mi to daří!... Nic mě neporazí... Můj život je v nejlepším pořádku...“

Ženu vycházející z koupelny s dokonalou maskou jistoty a sebe-důvěry při odchodu nikdo nepolíbí. Už není pocuchaná holka svedená svým nitrem k nedůstojným činům. Vrací se do své role oslavované absolventky s velmi slibnou budoucností. Kráčí dál jako herečka svého vlastního života.

Tamara odpovídá na otázky hostů, které v některých případech ani nezná. Matinka přizvala i pár svých známých, aby upozornila na svoji maličkost, která by mohla upadat v zapomnění. Jen ať všichni vidí, jak se jí život klaní! Tamara je tak mnohdy vystavena prázdným vteřinám, kdy tápe ve své paměti, aby si pojmenovala tváře, které jí v průběhu podvečera přicházejí gratulovat.

„Děkuji mnohokrát... Ano, budu pracovat právě pro tuhle banku... Ne, vyhrát konkurz nebylo nic závatného... Jak se mi to podařilo? Ani netuším... Ano, budu rozhodovat i o tom... A o tom také... Jistě, moje práce ode mne bude vyžadovat hodně. Na čas nehleď.... Samozřejmě, velmi si toho považuji...“ odpovídá na stále se opakující slova uznání, obdivu a podivu nad tím, že tak mladá, s minimem zkušeností byla vyvolená pro kariéru v managementu nejvlivnějšího bankovního ústavu v zemi. Zachovává dekorum, zachovává tvář. Není to však její tvář. Tamara je někdo jiný, než tahle napomádovaná žena v příleha-vém kostýmku se slovní zásobou na úrovni mezistátních politických jednání. Tamara je od přírody hezká holka, co se ráda honila za míčem po hřišti, zpívala trampské písničky u táboráků a nebála se pepných výrazů, když jí kluci při fotbale nenahrávali, jak by měli. Po báječných, svobodných letech na střední, kterou zvládala bez valného přičinění, si představovala pokračování svobody v novém kabátku. Byla zamilovaná už od třetáku. Nepřemýšlela vůbec jinak, než že se po maturitě s Honzou vezmou. Tamara, když miluje, dává do toho celou Tamaru. O dětech snila už od rodinné výchovy na základní škole. Když jí tenkrát půjčili miminko paní učitelky Králové, aby mu vyměnila plenku, pocítila doslova oslepující záblesk štěstí. Tamara je dívka předurčená pro

mateřství. Každé žvatlavé batole ji vtáhne do děje a od vykulených oček nejmenších pasažérů v hromadné dopravě nedokáže odtrhnout pohled až na konečnou. Po maturitě se chtěla vdát a mít děti. Alespoň tři. Když Bůh dá.

Nedávno bylo Tamaře dvacet osm. Je svobodná a nemá žádné děti. Zato má titul. Není spokojená. Šťastná už vůbec ne. Už poněkolkáté si vytáhla nesprávnou kartu. Nechala si totiž poradit. Kdyby se řídila svojí intuicí, zalovila by hlouběji a jistojistě by se na ni usmál hravý spodek. Dostatečně vysoká karta nato, aby se s ní dala uhrát vzestupná partie. Kdyby jen naslouchala rytmu svého srdce, musela by při prvním doteku cítit, že podsouvaná karta studí. Mateřské pouto ji však dosud pokaždé vedlo ruku. Láska její matky je až natolik vroucí, že může způsobit popáleniny. Zatím to jsou jenom puchýřky, se kterými Tamara nic nedělá. Vzednou se, prasknou, potrápí, až se samy vyhojí. Tak skončily všechny Tamařiny známosti a vztahy, které nevznikaly jen tak náhodou. Tamarka je bytost s velikou potřebou lásky.

Každý den touží lásku dávat i přijímat. Aby mohla zhluboka dýchat, s chutí jíst, zdravě spát a usmívat se, potřebuje milovat. Přišla na svět jako akumulátor, transformátor a vysílač této nejsilnější energie vesmíru. To, co rentgenové paprsky zobrazit neumí, je nekonečný prostor Tamarčiny duše připravený k nepřetržité službě. Její výbava pro věci kolem lásky ji předurčuje k její jediné smysluplné existenci. Být manželkou a matkou. Zatím je inženýrkou ve velmi zodpovědné funkci v oboru finančnictví, přítelkyní povrchního mladého muže, trochu osamělou mladou ženou z prostých důvodů závisti a nedůvěry, a hlavně přečeňovanou, i když milovanou dcerou své velmi ctižádostivé matky.

Nic z toho není pro Tamaru dobré. Její mládí se s nesouladem duše a jejím životním příběhem pere po svém. Tamarka se zas a znovu zamilovává. Nic pro to nedělá. Přichází to samo. Pokaždé je to krásné, povznášející, radostné... Bohužel se také zas a znovu odmilovává. Nepřichází to samo. Tamara pro to musí udělat přetěžké kroky. Jako by ji nazuly do ocelových bot zapilotovaných hluboko do země a řekli jí: „Běž. Tudy. Jedině tudy. Jen to nepopleť. Vydat se jinudy by byl tvůj velký omyl. Litovala bys. Běž, neváhej!“ a vztyčený prst matky ukáže

jediný možný směr. Tamarka se přikovaná v těžkých botách trápí. Namísto aby si tančila v baletních střevíčkách po cestíčkách vysypaných kvítím, plahočí se po cestách zarostlých nepřátelskou lebedou. Je však poslušná. Tak jako byla vždycky. Ve dvaceti osmi jako v pěti. Zlaté dítě Tamarka.

Po maturitě jí ukazováček matičiny pravačky poslal na zkušenu.

„Byl by hřích, kdybys nevyužila možnosti, které se ti nabízejí. Půjdeš do zahraničí. Naučíš se jazyky. Otrkáš se. Znat jazyky, to je dnes velká deviza, děvenko. Uvidíš, jak mi později poděkuješ.“

Do týdne našla na svém stole jízdenku do Stuttgartu a lístek s adresou. Její první stanoviště na cestě za poznáním. Vyrázila do světa jako Honza z pohádky. Jenom bez buchet. Tak staromódní její matinka přece není. Svoji dcerunku vybavila kreditkou s přesně odměřenou sumou pro případné nezdary a cennými radami:

„Uháněj holka. Nabírej štěstí plnými hrstmi. Dívej se kolem sebe a uč se. Až zvládneš němčinu, najdu ti místečko za velkou vodou. Bez pořádné angličtiny se dneska neobejde nikdo. A na Honzu zapomeň. Beztak to byla jenom poblázněná zamilovanost. Jste oba strašně mladí. Nemá smysl se na sebe vázat. Máš před sebou mnohem důležitější věci. Z tebe bude nějaká „paní“!“

A tak se holka, co by ráda zahřívala vlastní domov, muže a děťátka, vydala do neznáma. Musela. Tak to alespoň cítila. Matince se neodmlouvá.

Dva roky v cizím městě nemohla dívka s velkým srdcem prožít sama. V nemocnici, kde pracovala jako pomocná pečovatelka poznala milého hochu. Bylo jim spolu hezky. Tak hezky, jak dvěma spolu bývá, když se mají moc rádi. Na budoucnost nejprve nemysleli. Později své smělé představy balili do závoju ze slovíček „snad, kéž by, možná, rád bych, ráda bych, to by bylo krásné...“. Po této nezbytné fázi přesně odměřované opatrnosti se konečně dostali k přesvědčení: „ano, určitě, tak to uděláme, ráda, rád, jasně, neváhej...“. Jenomže nikdo nikdy neví, co na něho číhá za dalším rohem. Tak se jednoho dne Tamarka dozvěděla, že ji matinka jako balík vzácného obsahu přeposílá na no-

vou adresu. Letenka dorazila hned vzápětí. Samozřejmě jenom jedna. Herbert už anglicky uměl obstojně. Pusa na letišti byla poslední.

New York byl ráj. Město nabité bohatstvím všeho druhu. Na nezájem si Tamarka také nestýskala. Ve vysoké budově plné kancelářů, kde Tamara vysávala koberce, které špinily značkové polobotky hodně urozených pánů, to Tamarce v pracovním neobyčejně slušelo. Vyfasovaný stejnokroj by byl v Čechách ozdobou kdejakého banketu. Tahle slovansky krásná uklízečka nebyla navíc v místním jazyce úplný začátečník. Dobře rozuměla nabídkám, které k ní zalétaly u automatu na kávu, v rychlých výtazích, v početných kantýnách, které Tamara s oblibou střídala, ale i u toho vysavače. Dlouho odolávala. Herberta měla ještě v srdíčku. Velmi často také v mailové schránce. Pak už jen občas, až se jeho zprávy vytratily dočista. Potřeba citové výměny se opět začala dost hlasitě připomínat.

Lubin byl snědý, černovlasý, nepříliš vysoký mladý muž, který každé ráno vystupoval v sedmém patře. Nezdál se příliš hovorný. Pozdravit Tamaru však nikdy nezapomněl. Po několika prvních týdnech přidal zdvořilostní frázi, díky níž se dozvěděl, že Tamaře se v cizí zemi vede bez výjimky dobře. Velmi nesměle začal přidávat aktuální zprávy o počasí, připomenul pořadí dne v týdnu nebo zhodnotil dopravní situaci v přilehlých ulicích. Po mnoho dnů zcela neutrálně, bez citového zaujetí. Nezvykle dlouho mu trvalo, než se odvážal k subjektivním hodnocením typu: „Dnes Vám to mimořádně sluší,“ nebo: „Proč dnes tolik posmutněle? Snad nemáte nějaké trápení? Nebo jenom špatné sny?“

Tamaře byl velmi sympatický. Jeho ostýchavost a kostrbaté větvičky se jí zdály roztomilé. Chytala je jak motýlky do sítky. Bylo třeba jenom vědět, kde a kdy se ta křehká zvířátka zpravidla vyskytují. Když si na sedmou hodinu ranní naplánovala čištění suterénu, mohla být úspěšná. Sbíhaly se tu všechny chodby vedoucí k mnoha výtahům v budově. I kdyby se Lubin rozhodl pro jiný než včera nebo především, neměli by se minout. Vozík s úklidovými prostředky si zaparkovala hned za vchodovými dveřmi. To aby měla stále důvod se k němu obracet. Nebylo by v žádném případě dobré budít dojem, že leluje

a zanedbává svoji práci. Díky Tamaře na čekané se tahle kancelářská budova skvěla čistotou už od prvního překročení neexistujícího prahu. Škoda, že nikdy nikdo nevyhlásil soutěž o neuklizenější suterén. Tamara by si tak mohla užít své chvíle slávy na stupni vítězů.

Ona však toužila po jiném druhu uznání. Ten štíhlý, elegantní muž s krátce zastřiženými černočernými vlasy a pronikavě zelenýma očima se pevně chytal každé její myšlenky. Doprovázel ji všude a pořád. Když se převlékala do pracovního, kontrolovala si správně položený límeček. Kvůli němu. Když si česala vlasy, myslela přitom na něj, jestli má tuhle délku rád. Když lízala zmrzlinu, nejraději by se o ni rozdělila právě s ním. Každé pozdravení, každé slovíčko nic neříkající zdvořilostní fráze mělo pro ni nezměrnou vypovídající hodnotu. Říkal jí mnohem více než: „Dobrý den, jak se máte?...Jak jste se vyspala?... To nám dnes krásně svítí sluníčko!... Přeji Vám nádherný den...“ Její v tomto směru mimořádné tlumočnické schopnosti jí našeptávaly: „To jsem ale rád, že jsem Vás zase potkal... Moc Vám to sluší.... Chtěl bych s Vámi na procházku... Bylo by hezké strávit s Vámi den...“ A to byla Tamara v angličtině jako doma u maminky. Nestávalo se jí téměř nikdy, že by se nedorozuměla.

Jednoho rána se její velmi šikovný, automatický překladač v hlavě zasekl. Stalo se totiž, že významy nečekaně odpovídaly přáním. Jeho účelové předprogramování k laskavým úskokům pro potěšení své majitelky se náhle zamotalo v algoritmech podobností, náznaků a řeči očí. Tamara slyšela přesně to, o čem několik týdnů pouze snila: „Mohl bych Vás pozvat na kávu? Velice Vám to dnes sluší. Ostatně jako každý jiný den. Moc rád bych Vás poznal. Uděláte si pro mne čas, prosím?“

V ten den vysávala mnohem hbitěji než jindy. Polední pauza obdivovaného muže se s každou minutou blížila. Potřebovala svoji práci stihnout za poloviční čas. Výkonnost hnaná láskou našťěstí nezná hranice. První schůzka pak byla zaslouženou odměnou za mimořádnou pracovitost mladé cizinky. I on byl cizinec. Proto tak vytříbené fráze. Proto to nezvykle ohleduplné a zdvořilé chování. Izraelec se nechtěl v cizí zemi dopustit žádných společenských přestupků. Poté už následo-

valo všechno ve správném tempu a pořadí. Pozvání do kina, večerní procházky, společné večeře, první políbení na lavičce v parku, krmení labutí, až po pozvání do soukromí. Tamarka byla obdivovaná, laskaná a milovaná, jako by měla být jeho vyvolanou. Nepřála si nic víc. Lubin jí dokázal darovat všechny divy světa. Po NewYorských ulicích chodili dva šťastní lidé. A bylo by jim jedno, do jakých chodníků v jaké části světa by otiskávali svoje podrážky. Před láskou se všechny bariéry samy propadávají do země. Pokorně, tiše a beze ztrát. Lubin se tak po deseti měsících usadil ve stejném letadle jako Tamara. Jen o dvě řady více vzadu. Tamara obdržela letenku od své matinky. Lubin si ji hned nato obstaral sám. Tamara se vracela domů, její exotický přítel odlétal na první návštěvu své budoucí tchyně. Neuměl si už představit, že by se Tamara neměla stát jeho ženou.

„Tamarko, tolik jsem se na tebe těšila. Pojď sem, holčičko. Jaký byl let? Jsi unavená? Máš hlad? Povídej. Musíš mi všechno vyprávět. Jsem tak ráda, že tě tu mám zpátky,“ objímala matinka svoji dospělou dcerušku v příletové hale na ruzyňském letišti. Tamara se i přes radost ze shledání se stále velmi vitální matkou poněkud dusila. Nedařilo se jí vyklouznout ze sevření paží, které ji chtěly beze zbytku vlastnit. Kdyby to byly paže Lubinovy, stulila by se do jeho náručí jako malé, bezmocné kotě. Takhle v sobě pocítila potřebu vzdoru. Zatlačila tedy na matčina ramena, aby se mohla nadechnout k informaci důležitější než cokoliv jiného:

„Mami, tohle je Lubin. Můj přítel. Bude teď bydlet nějaký čas u nás, než se rozhodneme, jak dál. Budeme už totiž spolu napořád.“

Objímající osoba utřžila zásah elektrickým proudem. Sjela pohledem velmi pohledného muže, jako by se právě potkala se zeleným mužičkem z vesmíru. Ve tváři se jí v jediném okamžiku objevilo zděšení, údiv, odpor a vzdor mnohem větší intenzity, než před momentem pocítila od Tamary. Po trapné pomlce, která silně kontrastovala s předchozí výřečností, se Lubin odhodlal ke zdvořilosti, se kterými on neměl nikdy žádný problém:

„Dobrý den, velmi mě těší, že Vás poznávám,“ podal ruku ženě, se kterou by rád našel společnou řeč. Nevěděl však, že je to i přes

precizně vyslovené fráze nemožné. Matinka uměla anglicky jenom „happy“ a „good bye“. Ani jedno se jí v tuto chvíli ani v nejmenším nehodilo.

Odvezla mladou dvojici do centra, aby se společně naobědvali a uvedli věci na pravou míru. Řídila však velmi nesoustředěně. Jen s velkými obtížemi se vyrovnávala s hustým dopoledním provozem. Místo spolujezdce po její pravici bylo nečekaně prázdné. Tamara si samozřejmě sedla na zadní sedadlo vedle vetřelce, který tu vůbec neměl být. Nijak se netajili svou vzájemnou náklonností a několikrát si během jízdy věnovali nejen láskyplné pohledy ale i poctivě procítěné polibky. Nervozita matky stoupala jak teplota při útoku chřipky. Doufala však ve svůj vítězný trumf, který si schovávala na chvíli z očí do očí. S pohledem do zpětného zrcátka by si svoji výhru tolik nevychutnala.

Objednali si každý podle své chuti a začali konverzovat:

„Mami, Lubin byl v New Yorku na stáži, ale není Američan. Pochází z Izraele. Je báječnej. Budeme se brát. Jenom se na čas podívá také domů a potom bychom už zůstali tady v Čechách. Co tomu říkáš? Není to skvělý?“ snažila se přelít své nadšení Tamara do matky. Sdílená radost má být dvojnásobnou radostí, jestli si dobře vzpomínala. Ne však v případě osoby upjaté a autoritářské jako je právě její matinka. Namísto pozitivní reakce a možných doplňujících otázek se jí dostalo vět v imperativu. Na rozkazovací způsob, který vždycky tvořil podstatnou vyjadřovacích prostředků její matky, už bohužel vlivem styku s lidmi jiných povah docela zapomněla. Jako by se ocitla někde v Antarktidě. Taková jí byla zima, když její matka promluvila:

„Nepřichází v úvahu. Za měsíc nastupuješ na vysokou. Všechno jsem ti už zařídila. Nemusíš se vůbec o nic starat, holčičko. Samozřejmě, že jsi přijatá. Nebyl až takový problém to zařídít. S tvými excellentními výsledky a znalostmi ! Máš před sebou pět let ekonomky. O žádném vdávání nemůže být ani řeč. Budeš se muset věnovat studiu. Budeš dobrá. Víím to. Už s tím nic nenaděláš. Školu dnes potřebuje každý. Buď ráda, že takové možnosti máš.“

Když po dvou týdnech zamávali Lubinovi na šťastnou cestu do jeho vlasti, pronesla matka ke své dceři závěrečnou řeč celé této nepovedené epizody:

„Doufám, že ti všechno došlo. Musela ses zbláznit, když jsi uvažovala o životě s cizincem. Copak neznáš ty otřesné případy, kdy mámy přišly o své děti? Tihle lidi pak nemají žádné slitování. Přeskočí mu v hlavě, a to si buď jistá, že mu jednou přeskočí, a odveze ti děti k nim. Potom už nemáš šanci je vidět, natož získat zpátky. Takovej život sis představovala? A vázat se tak mladá! Vždyť máš ještě všechno před sebou! Přece by ses nevzdala kariéry! Jsi moc dobrá na to, aby ses obětovala pro rodinu. Podívej se na mě! Nedovolím, abys jednou trpěla jako já. Kvůli jednomu chlapovi, který mi popletl hlavu a zdrhl. Pak už jsi uvázaná ke kuchyňskému stolu jako koza ke kůlu. Paseš se tak akorát na dva metry. Dál tě to nepustí. Tamarko, buď ráda, že je pryč. Pustíš se do učení. Bolet tě váš rozchod nebude. Tohle nemohla být žádná opravdová láska. Byl tak jinej. Divnej. Takovej neslanej, nemastnej. Ty máš navíc. Mnohem navíc.“

Tamara nejprve vnitřně vzdorovala. Potom váhala. Čím déle nebyl Lubin v dosahu její ruky, tím více ji přitahoval studentský život. Nakonec se změna uklízečky ve studentku stala velmi vítanou. Podoba jejího milého bledla na pozadí nových zážitků i starostí. Tamara byla velmi zodpovědná studentka. Zamkla své srdce do zapovězené komnaty a nechala ho tam pod stráží rozumu až do posledního ročníku vysoké školy. Klíče pak tajně podstrčila Liborovi. Nedokázala už déle snášet naříkavé skučení ze zamčené cely.

Volání o pomoc je tu zase. Tamařino srdce kňučí, protože tu Libor není. Její láska, pro kterou by ona v nejkřutější zimě přešla Alpy, sedí u řeky, hledí do vody a nepostrádá ji. Jeho postrádají všichni, kdo se tu sytí a napájají při příležitosti, která se jim nabídla. Nikomu nejde o úspěch či slibnou budoucnost mladé ženy v čele stolu. Jsou tu, protože tu mohou být. Kdo by podobné pozvání nepřijal. Ten, kdo by tu měl být nejvíc, číhá na ryby. Tamara cítí nejistotu. Pozoruje neposedné děti jiných zúčastněných a v hlavě se jí rodí myšlenky, které tu rozhodně nesmí vyslovit. Děti! Tamara se chce starat. Ne o své dobré